

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Jesus Passus Per Centuriam
Modorum Meditandi passionem Salvatoris nostri illustratus; cui
accesserunt Meditationes In Passionem Domini XLVI. - Juxta numerum
dierum Quadragesimæ

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066405

89. Considerando, quomodo in Christi Passione eluxerint Virtutes,
Exemplares, Politicæ, Purgatoriæ, Purgati Animi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45427

animos robustissimos, ipsiusmet Christi IESU, tum exemplis usque adeo heroicis, tum meritis supra modum copiosis & efficacibus.

MODUS LXXXIX.

Octogesimus nonus meditandi Passionem Domini nostri Modus esse potest: scrutando exemplares, Politicas, Purgatorias, Purgati animi Christi Domini in Passione sua virtutes.

Pro Fundamento ponenda est doctrina de virtutum varietate, neque melius potest haec enarrari, quam est à Divo Thoma explicata.

Affirmans ergo & probans Divus Thomas, convenienter Cardinales dividi in Politicas, Purgatorias, Purgati Animi, & exemplares: ita discurrit de singulis.

[,, Oportet quod anima aliquid sequatur,; ad hoc, ut ei possit virtus innasci, & hoc Deus,; est, quem si sequimur, bene vivimus. Patet,; igitur quod exemplar humanae virtutis in Deo,; praesistat: sicut etiam in eo praexistunt omnium rerum rationes. Sic igitur virtus potest considerari, vel prout est exemplariter in Deo, & sic dicuntur virtutes exemplares, ita scilicet quod ipsa Divina mens in Deo, dicatur prudenteria. Temperantia vero, conversio Divinæ intentionis ad se ipsum; sicut in nobis temperantia dicitur per hoc, quod concupiscentia conformatur rationi. Fortitudo autem Dei, est ejus immutabilitas. Justitia vero Dei, est observatio legis aeternæ in suis operibus. Et quia homo secundum suam naturam est animal Politicum, vir-

2.2. Qu. 6.
art. 5.

V.P. Druzb. Op. VIII.

Qq. tutes

tutes hujusmodi prout in homine existunt secundum conditionem suæ naturæ, politicae vocantur; prout scilicet homo secundum has virtutes recte se habet in rebus humanis gerendis. Sed quia ad hominem pertinet, ut etiam ad divina se trahat quantum potest, (ut etiam Philosophus dicit in 10. Ethicorum Cap. 7.) & hoc nobis in Sacra Scriptura commendatur multipliciter, secundum illud, Matth. 5. *Ego perfici, sicut & Pater vester cœlestis perfectus est;* necesse est ponere quasdam virtutes medias inter politicas, quæ sunt virtutes humanæ, & inter exemplares, quæ sunt virtutes Divine. Quæ quidem virtutes distinguuntur secundum diversitatem motus & termini. Ita scilicet, quod quædam virtutes sunt transeuntium, & in divinam similitudinem tendentium, & haec vocantur virtutes Purgatoriæ: ita scilicet quod Prudentia, omnia mundana, divinorum contemplatione despiciat, omnemque Animæ cogitationem in Divina sola dirigat: Temperantia vero relinquat in quantum natura patitur, quæ corporis usus requirit.

„Fortitudinis autem est, ut anima non terreatur propter excessum à corpore, & accessum ad superna. Justitiae vero est, ut tollat. Anima consentiat ad hujusmodi propria viam.

„Quædam vero sunt virtutes jam assequentium Divinam similitudinem, quæ vocantur virtutes jam Purgati Animi: ita scilicet: quod Prudentia sola divina intueatur. Temperantia terrenas cupiditates nesciat. Fortitudo passiones ignoret. Justitia cum Divina mente perpendat.

fædere societur, eam scilicet imitando: quas
quidem virtutes esse dicimus Beatorum, vel,,
aliquorum in hac vita perfectissimorum.,,] Hæc
Divus Thomas.

Quibus ita explicatis considerari jam po-
test, quomodo in Christi Domini Passione, at-
que etiam vita ejus universa eluxerunt istæ vir-
tutes?

Et Exemplares quidem non est dubium in
Christo Domino exstissee, non solum in quan-
tum Deus verus fuit, verum etiam in quantum
Deus-Homo exstitit. Etenim ipsa mens Chri-
sti, fuit in eo Prudentia, quâ voluntatem Dei,
& salutem nostram operatus est, secundum
omnes rationes æternas atque Divinas, quas in
Deo præexistentes clarè intuebatur, ab instanti
sua Incarnationis, & totâ vitâ, iisdem regulatus,
easdem exsequebatur, usque ad instans mortis,
propter quod dicebat: *Sicut mandatum dedit mihi*
Pater, sic facio. Porrò Temperantia exemplaris
fuit in Christo, quatenus ejus Theandrica Mens,
& omnis intentio conversa fuit semper ad se
ipsum, eamque in omnibus intuebatur, omnem
que actionem suam suis mensuris admetiebatur.
Fortitudo Christi in eo eluxit exemplaris, quod
immutabiliter se in omnibus habuerit, nequa-
quam consilium propositumve Animi ejus ulla
creatura immutare potuerit. Sic etsi hostes ejus
sæpius ejus mortem attentaverint: nunquam
tamen facere quidquam potuerunt. *Quia necdum* *Joan. 7. 30.*
venerat hora ejus. Sic etiam descensum de Cru-
ce frustra suadebant, pollicentes fidem in eum,
quia non in descendenter de cruce, sed in Re-
surgentem è sepulchro, redivivumque à morte.

Qq 2

cre-

credendum esse, salvandis à se, statuerat. Iustitia Christi in hoc eluxit, quia legem suam aternam, tum per vitæ totius in terris eursum; tum in Passione sua potissimum rigorosissimè in lemetipso adimplevit, adeò ut de illo dictum sit,

i. Cor. 1.30. quod factus sit nobis Iustitia à Deo.

De Politicis virtutibus, quod in Christo, & quidem perfectissimè exstiterint, manifestum est, vitam ejus Passionemque omnem intuenti. Perfectissimè enim se habuit semper in rebus humanis agendis, ita ut dicere potuerit hostibus

Joan. 8.46. suis in faciem. Quis ex vobis arguet me de peccato? Vixit fere perpetuò inter observatores actionum suarum, inter captatores sermonum suorum, inter scandalum patientes malitiosè ex operibus suis: neque tamen quidquam unquam deprehenderunt, quod justè accusarent. Imò aut fateri coacti sunt, Bene omnia fecit; aut confusi & responso destituti abire.

Et in Passionis tempore, Pilatus, alioqui judex iniquitatis, tamen repetitò testimonium ejus innocentie dedit, atque latronum concrucifixorum ipsi unus contra omnes principes & populos non dubitavit pronuntiare de eo. Nos quidem justè (patimur) nam digna factis recipimus. Hic autem nihil malum gessit. Denique quod semel Dominus in

Joan. 18.23. alapa illa indignissimè sibi inficta respondit. Si male locutus sum, testimonium perhibe de malo: autem bene, quid me cedis. Hoc ipsum ad singulas poenas suas, per omnia momenta Passionis repetere potuit. Atque ut particularius aliquid attingamus de hisce virtutibus.

Politica virtus fuit in Christo. Adire ad Joannem Baptismi gratiā. Nuptias suā præsentia

coho-

cohō-

dīdra-

decer-

Cæsar-

turbā-

cule-

vere-

P-

humili-

Magd-

per ca-

zari d-

viam-

comp-

avuln-

jurias-

mansi-

tem p-

dare a-

pro sa-

dificri-

ferre,

V-

& tra-

adhu-

fuisse-

conce-

quām-

nitude-

sto fu-

lio di-

Et gra-

quod-

ortu s-

S: —
G: —
oper: —
T: —
N: —

cohonestare, & vinum in eas largiri. Solvere didrachma, ne scandalisarentur ejus exactores: decernere, ut redderentur quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo. Misereri super turbam, & eam pascere in deserto. Usum navi- cule Simonis, ad docendas turbas ex ea, per fol- vere capturâ piscium copiosâ.

Politica virtus fuit, triumphaliter, simulque humiliiter ingredi Regiam Civitatem: defendere Magdalenam à reprehendentibus ob effusum su- per caput ejus unguentum; Mortem amici La- zari deflere; Lavare pedes discipulorum; Ob- viam procedere inimicis; Proditorem amicè compellare; Osculo dignari; Invasorem suum avulnere sanare; Inter contumelias, probra, injurias, calumnias, vulnera, fortiter, patienter, mansuetè durare; pro inimicis orare, in paren- tem pieratam exercere; Spiritum Deo commen- dare ac tradere. Pro justitia & charitate mori, pro salute & incolumente publica omnium, omni- discrimini, jacturæ, periculo, & morte sese of- ferre, & impendere.

Virtutes Purgatorias, quatenus iis tenditur & transitur in Divinam similitudinem, & aliquid adhuc involunt imperfectum: in Christo non fuisse dubium non est. Siquidem ab instanti conceptionis habitavit in eo, tam Divinitatis, quam omnium virtutum perfectionumque plen- nitudo. Nisi forte cui placeat dicere, ita in Chri- sto fuisse profectum virtutum, sicut in Evange-lio dicitur, *JESUS profecisse, Sapientia, Etate, Gratia, apud Deum, & apud homines.* Non quod Dominus JESUS non fuerit semper ab ipso ortu suo plenus sapientiæ & gratiæ, & perinde

Qq 3

omni

omni virtute, & veritate, & perfectione, sed quia (ut ait Bernardus) aliquid in eo novum accidere videbatur, quando volebat ipse understanderetur:] interim autem semper erat sapiens & sapient ille mus, & sapientia ipsa: perfectus quoque, & perfectissimus, & perfectio ipsa.

At vero virtutes Purgati Animi, quatenus eae non supponunt ullam, quae debuisset purgari, impuritatem. (quod premitto ne quis ludatur in verbo) fuerunt per omnia consummatæ in Domino IESU. Sine dubio enim ille nihil penitus nisi sola Divina intuebatur, quod fuit Prudentia, terrenas etiam cupiditates prorsus nesciebat, quod fuit Temperantia. Passiones etiam ignorabat, immo nec habebat (sed solum ut loquitur Hieronymus propalliones) quod erat Fortitudinis, denique cum Divina sua mente, perpetuo scđere sociabatur, eamque perfectissima, ac planè Theandrico modo imitabatur, quod erat Justitiae. Atque hæc, etiā in tota vita Domini, ad speciatim quādam ratione, inter Passionis ardua, & acerba, & indigna, & funesta collucebant. ubi enim Christus magis sola intuebatur Divina? ubi passionum nescius magis? ubi terrenorum studiorum oblitus & negligens amplius? ubi arctiori scđere Dei voluntati atque menti adstrictus? quam in Passione, & Morte, in qua ne perderet obedientiam perdit vitam.

Ergo Christus Dominus & Rex virtutum: ergo plenus gratiâ & veritate, ergo Sanctus Sanctorum, ergo Justus & Justitia, perfectus Perfectioque ipsa fuit. Nobis in omnibus relinquens exemplum, ut sequamur vestigia virtutum

tum ejus. Et quidem non exemplarium: quia hæ creaturæ cuivis impossibile sunt, sed in Politicis, in Purgatoriis, potissimum autem in iis quæ Purgati Animi & exemplaribus vicinæ præ omnibus aliis sunt. Ut impleatur per Gratiam Dei à nobis in nobis, illud Domini nostri dictum. *Et vos ergo estote perfecti, sicut & Pater vester cœlestis perfectus est.* Quod utique fiet, si sola quæ Dei sunt intuebimur, si terrenas cupiditates ne quidem sciverimus, si Passiones ignoraverimus, si cum Divina mente perenni foedere consolabimur eamque imitabimur.

MODUS XC.

NOnagesimus Modus meditandi Passionem Domini esse potest. Comparando Creationem mundi cum Incarnatione atque Passione, tum etiam Resurrectione Christi Domini. Paucis carpam hanc comparationem, fusiùs tractatam ab aliis scriptoribus.

Primo igitur Moyses describit Mundi Creationem his verbis. *In principio creavit Deus cælum & terram.* Et potest quidem vox *In Principio*, ita intelligi: primo omnium, & ante omnia: potest nihilominus etiam intelligi, prout passim intelligitur, id est, in Filio, seu in VERBO, dicente alibi scripturâ. *Verbo Domini cœli firmati sunt.* ut respondeat initium veteris legis seu Testamenti, initio legis novæ & librorum ejus. *In Principio erat verbum. & mox. Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil, quod factum est. in ipso vita erat.* Quæ Evangelii verba videntur veluti esse explicatio, in quonam Principio

Q 4

principio